

Návrh zámeru obstarania energetických certifikátov a pasportov obnovy vybraných verejných budov organizácií Ministerstva obrany Slovenskej republiky

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „MO SR“) pripravilo návrh zámeru obstarania energetických certifikátov a pasportov obnovy vybraných verejných budov organizácií v jeho správe (ďalej len „EC a PB“). Energetickou certifikáciou sa zatrieduje budova do energetickej triedy. Jej základom je výpočet a kategorizácia budov. Osvedčením o vykonanej energetickej certifikácii je energetický certifikát, ktorý musí spĺňať náležitosti zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Energetickou hospodárnosťou sa rozumie množstvo energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy, najmä množstvo energie potrebnej na vykurovanie a prípravu teplej vody, na chladenie a vetranie a na osvetlenie. Pasportizácia slúži na zdokumentovanie stavu existujúcich stavieb. Cieľom je preskúmať, zhodnotiť a opísať budovu ako celok za účelom bezpečnej prevádzky budovy, zabezpečenia jej správy a optimalizáciu nákladov na energiu, správu a prevádzku. Jednotlivým čiastkovým zameraním pasportizácie budovy je lokalizácia a dispozícia budovy a jej častí, stavebné konštrukcie a ich stav, technické vybavenie, fixné prevádzkové náklady, variabilná spotreba energie a v neposlednom rade využiteľnosť stavby.

Pasport obnovy budovy je dokument, ktorý pri energetickej certifikácii verejnej budovy nahradí odporúčania uvedené v energetickom certifikáte (EC) a bude

- **vydávaný odborne spôsobilou osobou** na energetickú certifikáciu budov (OSO), ktorá navrhne vhodné opatrenia pre uskutočnenie obnovy tak stavebnotechnickej časti ako aj technických systémov budovy, aby budova dosiahla požadovanú úroveň energetickej hospodárnosti
- **evidovaný v centrálnom registri** prostredníctvom informačného systému obdobne ako sú evidované EC
- **cestovnou mapou hĺbkovej obnovy budovy**, ktorou sa má budova transformovať na budovu s nulovými emisiami a pre vlastníka alebo správcu budovy bude pomôckou pre správne plánovanie a rozhodovanie o uskutočnení konkrétnych opatrení v obnove budovy vrátane uvedenia odhadovaných nákladov, predpokladanej energetickej hospodárnosti a predpokladanej úspory energie.

V súčinnosti so svojimi organizáciami pripravilo MO SR v priebehu roka 2024 zoznam 101 budov, najmä administratívneho a ubytovacieho typu, ktoré sa nachádzajú prevažne vo vojenských lokalitách na celom území Slovenskej republiky a ich charakter zároveň umožňuje žiadať o mimorozpočtové finančné zdroje. Jedná sa hlavne o budovy, na ktorých sa od ich kolaudácie nevykonávali komplexné rekonštrukčné a modernizačné práce a sú v zhoršenom stavebno-technickom stave. Finančné náklady na údržbu (prevádzku) takýchto budov, ako aj zabezpečenie vhodných pracovných podmienok nielen pre civilných zamestnancov, ale aj profesionálnych vojakov Ozbrojených síl Slovenskej republiky je pre rezort veľmi náročné a neefektívne. Investície do infraštruktúry MO SR a jej obhospodárenie si každoročne vyžadujú desiatky miliónov eur.

Zmena klímy a jej globálne dopady prinútili mnohé krajiny zmeniť smerovanie v rôznych oblastiach, jedným z nich aj v sektore budov, ktorý je v Európe najväčším spotrebiteľom energie. Podľa Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2024/1275 z 24. apríla 2024 o energetickej hospodárnosti budov, budovy zodpovedajú za 40 % konečnej spotreby energie v EÚ a 36 % jej emisií skleníkových plynov súvisiacich s energetikou, pričom 75 % budov v EÚ je stále energeticky neefektívnych. Významná obnova existujúcich budov bez ohľadu na ich veľkosť poskytuje príležitosť prijať nákladovo efektívne opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti.

MO SR už v minulosti podniklo kroky k plneniu opatrení vychádzajúcich z európskych a národných stratégií najmä v oblasti zvyšovania energetickej hospodárnosti budov, budovania a modernizácie energetickej infraštruktúry a v neposlednom rade adaptáciu na zmenu klímy. Prvým krokom bolo prijatie Koncepcie zeleného ministerstva: spoločne za čistejší a ekologickejší rezort ministerstva obrany. Na koncept nadväzoval Akčný plán obnovy budov v správe Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ktorý bol vypracovaný na základe rozhodnutia ministra obrany SR k materiálom zo 4. zasadnutia kolégia ministra obrany SR z 29. apríla 2021.

Časťou Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je Komponent 19 – REPowerEU Reforma 3: Vytvorenie databázy a systému výmeny údajov o energetickej hospodárnosti budov, ako jednotnej digitálnej dátovej platformy na zhromažďovanie, spracúvanie, uchovávanie a výmenu štruktúrovaných informácií o energetickej hospodárnosti verejných a súkromných budov na Slovensku. Účelom dátovej platformy je poskytnúť príslušným zainteresovaným stranám prístup k údajom o budovách a pomôcť urýchliť a priorizovať investície do obnovy budov, najmä budov s najnižšou energickou hospodárnosťou. Nadväzuje na ňu Reforma 4: Spravovanie budov štátnej správy, ktorej cieľom je vytvoriť rámec pre efektívne spracovanie budov štátnej správy, najmä prostredníctvom lepšieho energetického manažmentu, efektívnejšieho využívania dostupných priestorov budov a strategického prioritného plánovania obnovy a výstavby budov. Reforma bude zahŕňať prípravu stratégie spravovania budov štátnej správy, v ktorej sa vymedzia nástroje a postupy na optimalizáciu fondu budov štátnej správy a jeho efektívnejšie využívanie, zvyšovanie energetickej efektívnosti, dosahovanie úspor energie a zvyšovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov ako aj riešení šetrných k životnému prostrediu a zníženie celkových nákladov spojených s užívaním budov.

Výsledné údaje budú pre organizácie MO SR podkladom pre ich ďalšie možnosti plánovania obnovy budov a znižovania dopytu po energii spotrebúvanej v budovách zlepšením ich energetickej efektívnosti a energetickej hospodárnosti.

Predpokladaná hodnota obstarania EC a PB je 579 124,59 EUR s DPH. MO SR má záujem byť priamo vyzvané zo strany Ministerstva dopravy Slovenskej republiky na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu z Plánu obnovy a odolnosti a uchádzať sa tak o finančné prostriedky určené na obnovu verejných budov.